

SAKSBEHANDLER
Kristi Vindedal

VÅR REF.
09/00752-30

ARK. Forvaltningsarkivet
008.0

DERES REF.
KMD 15/1738 KLD
16/169

INNVALGSTELEFON

+47 98202846

DERES DATO

VÅR DATO
02.12.2016

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Regelverket om konsekvensutredninger - forslag til felles forskrift og endringer i plan- og bygningsloven - Riksantikvarens høringsuttalelse.

Riksantikvaren viser til brev av 30.09.2016 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet med forslag til felles forskrift om konsekvensutredninger på høring. Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger også fram forslag til endringer i plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger på høring.

Foreslåtte endringer i plan- og bygningsloven

Riksantikvaren har merknader til foreslåtte endringer i §§ 12-2 og 12-3.

Gjeldende bestemmelser i plan- og bygningsloven omfatter krav om konsekvensutredninger for områdereguleringer og detaljreguleringer i strid med overordnet plan. Det er formulert slik: *For områdereguleringer som innebærer vesentlige endringer av vedtatt kommuneplan gjelder §§ 4-1 og 4-2 andre ledd.* Dette innebærer at det i slike tilfeller skal utarbeides planprogram etter § 4-1 og at det skal utarbeides en konsekvensutredning, jf. § 4-2, andre ledd. For detaljreguleringer gjelder tilsvarende krav ved *vesentlige avvik* fra hovedtrekk og rammer i kommuneplanens arealdel.

Departementet foreslår nå å oppheve § 12-2 siste ledd i loven og § 12-3, tredje ledd, siste ledd i loven.

KMD refererer i denne sammenheng til hvordan bestemmelsene er fulgt opp i gjeldende forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven. I forskriftens § 2 bokstav d gjelder «områdereguleringer og detaljreguleringer på mer enn 15 dekar som omfatter nye områder til utbyggingsformål», og § 3 bokstav a «områdereguleringer som innebærer andre vesentlige endringer av kommuneplan enn angitt i § 2 bokstav d» og § 3 bokstav b «detaljreguleringer på inntil 15 dekar som innebærer endringer av kommuneplan eller områderegulering.»

Begrunnelsen for å endre § 12-2 siste ledd i loven og § 12-3, tredje ledd, siste ledd er at bestemmelsene går ut over kravet etter EU-direktivet. Det vises videre til at det er delvis overlappende bestemmelser i lov og forskrift ved avvik fra overordnet plan til reguleringsplan. KMD ønsker å samle de detaljerte bestemmelsene om når konsekvensutredning utløses i forskriften. Det mener videre at bestemmelsen i loven har bidradd til å skape usikkerhet om når det vil være krav om konsekvensutredning.

Riksantikvaren mener det er viktig å slå fast i loven prinsippet om at dersom en reguleringsplan ikke er i samsvar med overordnet plan, men innebærer vesentlige endringer eller avvik fra denne, så må det gjennomføres nødvendige konsekvensutredning av den endrete planen for å få et tilstrekkelig grunnlag

for å vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Behovet for forenkling og tydeliggjøring bør kunne sikres ved endringer i forskriften, mens lovteksten beholdes uendret.

Forslag til felles forskrift

Riksantikvaren er positiv til at reglene om konsekvens utredninger nå samles i én felles forskrift for planer etter plan- og bygningsloven og for planer og tiltak etter sektorlover. Dette vil bidra til en bedre oversikt for de som skal anvende regelverket.

Den foreliggende redigeringen gjør at forskriften er enklere å finne fram i enn tidligere forskrifter. Riksantikvaren har følgende kommentarer til noen av endringer:

§ 3 Ansvarlig myndighet etter forskriften

Påpekningen av krav til objektivitet og til tilstrekkelig fagkunnskap hos ansvarlig myndighet er en nyttig presisering. Det samme gjelder anbefaling om å gjøre tiltak for å skille funksjonene som ansvarlig myndighet og forslagsstiller når en og samme institusjon innehar begge roller.

§ 5 planer og tiltak som skal konsekvensutredes dersom de kan få vesentlige virkninger

Vedlegg I og II

Det opplyses at de nasjonale tiltakene som inngår i vedlegg I i hovedsak videreføres, men noen utelates eller det er gjort endringer i ordlyden.

Riksantikvaren støtter forslaget om å ta inn nytt nr. 2: Hyttefelt eller nye boligområder som ikke er i samsvar med overordnet plan tas inn i vedlegget. Dette vil bidra til tydeliggjøring for hvilke planer det skal utarbeides konsekvensutredning når de er i strid med overordnet plan.

Golfbaner på 18 hull er foreslått tatt ut og flyttet til Vedlegg II som «Golfbaner, temparker o.l.» . Riksantikvaren har ikke innvendinger mot flyttingen, men peker på at golfbaner svært ofte berører viktige kulturminne- og landskapsinteresser som vil gjøre at konsekvensutredning sannsynligvis er aktuelt i de fleste tilfeller.

Nytt vedlegg II A

Nytt vedlegg II A inneholder opplysninger som forslagsstiller skal legge fram som grunnlag for ansvarlig myndighets vurdering av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger. Vedlegget har tre punkter. I punkt to skal det gis en beskrivelse av alle vesentlige miljøvirkninger dersom det foreligger opplysninger om slike virkninger.

Typen virkninger er så listet opp i pkt. 3 a) og b). I opplistingene inngår ikke kulturminner, kulturmiljø og landskap, heller ikke andre begreper som kan beskrive disse temaene. Dette kan medføre at disse viktige forhold ikke blir vurdert på dette stadiet. Dette er delvis forsøkt bøtet på gjennom den innledende setningen «dersom det er relevant, skal forslagsstiller ta hensyn til vedlegg III i følgende beskrivelse.»

Riksantikvaren synes fortsatt at dette er en ulik behandling av temaer som i norsk forvaltning inngår under begrepet miljøvirkninger. Når forslagsstiller pålegges å komme med opplysninger som skal danne grunnlag for ansvarlig myndighet til å vurdere om planen eller tiltaket kan få vesentlige virkninger, så er det rimelig at hele bredden i miljøvirkninger er dekket. Riksantikvaren ber om at «Kulturminner, kulturmiljø og landskap» tas inn som et punkt 3 c) eller som en tilføyelse til punkt 3 b).

Vedlegg III

Vedlegg III inneholder kriterier for å avgjøre om planer etter plan - og bygningsloven og tiltak etter sektorlover skal konsekvensutredes. Dagens vedlegg III foreslås erstattet med det reviderte EIA -

direktivets annex III supplert med noen nasjonale tillegg. Begrunnelsen for å ta inn annex III er å sikre rett gjennomføring av direktivet i norsk tekst og å få med de større endringer som er gjort i direktivet. Det er likevell gjort tilpassinger som gjør at ordlyden er mer i tråd med norsk forvaltning. Riksantikvaren er tilfreds med ordlyden i vedlegg III som nå er godt tilpasset begrepsbruken i kulturminneforvaltningen.

Vedlegg IV.

Vedlegg IV inneholder krav til innhold i konsekvensutredningen. Kulturminner, kulturmiljø og landskap er ivaretatt som tema. Vi har ingen merknader til dette vedlegget.

Vennlig hilsen

Leidulf Mydland (e.f.)
seksjonssjef

Kristi Vindedal
prosjektleder

Brevet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Kopi til: Klima- og miljødepartementet - Kulturminneavdelingen, Postboks 8013 Dep.,
0030 OSLO